

431. |T + Q| OSTATNIE SŁOWO

(= Tab. 434, 440)

warstwa: T + Q

= Łk 24:46-49 (T.434)	= Mk 16:15-18 (T.440)	Mt 28:18-20	= Łk 24:46-49 (T.434)	= Mk 16:15-18 (T.440)	Mt 28:18-20
<p>24:46 I rzekł im, że:</p> <p>"Tak napisano: {I tak miał} ^[1] wycierpieć [miał] Pomazaniec i powstać z martwych trzeciego dnia.</p> <p>24:47 I została ogłoszona</p> <p>w imieniu jego ^[2] {skrucha} ^[3]na} ^[4] odpuszczenie grzechów u wszystkich pogan, począwszy od Jeruzalem.</p> <p>24:48 Wy {zaś jesteście} ^[5] świadkami tego.</p> <p>^[1] <i>καὶ οὕτως ἔδει</i> – dodaje wariant bizantyński; pomija p⁷⁵, s, B, C*, D, L, pc, it, vg, syr⁶, cop^{sa(mss)}, cop^{bo}, Ireneusz^{ad}, Euzebiusz; wariant zachodni: <i>νῦν</i> ("teraz") – D, it; możliwa poprawka stylistyczna</p> <p>^[2] <i>por. Dz 2:38</i> Piotr zaś do nich "Skruscie się (rzecze) i przyjmijcie chrzest, każdy z was, przez imię Jezusa Pomazańca (<i>ἐπὶ τῷ ὀνόματι Ἰησοῦ Χριστοῦ</i>), na odpuszczenie waszych grzechów"; podobnie Dz 4:18, 4:30, 8:16, 9:15, 10:43, 10:48, 19:5, 22:16</p> <p>^[3] <i>skrucha</i> = <i>chrzest</i>, <i>por. Dz 13:24b</i> ...głosił chrzest skruchy całemu ludowi Izraela; Dz 19:4 Jochanan chrzczył chrztem skruchy... <i>por. też Dz 5:31</i></p> <p>^[4] <i>μετάνοιαν εἰς</i> – pomija: Ireneusz; war. bizantyński: <i>μετάνοιαν καὶ...</i> ("skrucha i odpuszczenie grzechów") - Byz</p> <p>^[5] <i>ὁ δὲ ἐστε</i> – pomija p⁷⁵, B</p>	<p>16:15 I rzekł im:</p> <p>"Wyruszywszy do świata wszystkiego, głóście dobrą nowinę wszelkiemu stworzeniu.</p> <p>^[16:17b] W imieniu moim demony wyrzucą, /</p> <p>16:16 Kto uwierzy i zostanie ochrzczony, będzie wybawiony, kto zaś nie uwierzy, będzie zasądzony.</p>	<p>28:18 I przystąpiwszy, Jezus przemówił do nich, mówiąc:</p> <p>"Dano mi wszelką władzę w niebie i na ziemi.</p> <p>28:19 Wyruszywszy {więc}, ^[2]</p> <p>czyńcie uczniami wszystkich pogan ^[3]</p> <p>w imieniu moim, ^[4]</p> <p>28:20 ucząc ich przestrzegać wszystkiego, co przykazałem wam.</p> <p>^[2] <i>pomija w. bizantyński s, A, K, f13, 2, 579, 700, 1424, Byz, cop^{sa(mss)}, cop^{bo}(pt), Ireneusz^{ad}, Euzebiusz; wariant zachodni: νῦν</i> ("teraz") – D, it; możliwa poprawka stylistyczna</p> <p>^[3] <i>lub: wszystkie narody</i></p> <p>^[4] <i>wersja przedniejsza cytowana przez Euzebiusza^{17-18raz}; krótszy wariant przekazuje również Afrahat, Orygenes³², Mt^{sc7b}, Ew. wg Hebrajczyków^{Amarok}, <i>por. Mk 16:17b</i> (= <i>ἐν τῷ ὀνόματι μου</i>), Łk 24:47a, Mt 10:22, J 20:31, Dz 1:8, 2:38, 8:16, 10:48, 19:5 i in., Rz 6:3, Didache 9:5, Justyn (Dialog z Tryfonem 35 <i>ἐν ὀνόματι τοῦ Ἰησοῦ, 117 ἀπὸ τοῦ ὀνόματος τοῦ Ἰησοῦ, 121 ὁ ὄνομα αὐτοῦ... καὶ ἐνευλογηθήσονται ἐν αὐτῷ πάντα τὰ ἔθνη</i>); wszystkie dostępne kompletne mss Mt (stosunkowo nieliczne) zamiast frazy <i>ἐν τῷ ὀνόματι μου</i> (w imieniu moim) zawierają tekst skazony (interpolację), który brzmi: <i>βαπτίζοντες αὐτοὺς εἰς τὸ ὄνομα τοῦ πατρὸς καὶ τοῦ υἱοῦ καὶ τοῦ ἁγίου πνεύματος</i> (chrzcząc ich w imię Ojca i Syna, i świętego ducha)</i></p>	<p>24:46 καὶ εἶπεν αὐτοῖς ὅτι</p> <p>οὕτως γέγραπται {καὶ οὕτως ἔδει} παθεῖν τὸν χριστὸν καὶ ἀναστῆναι ἐκ νεκρῶν τῇ τρίτῃ ἡμέρᾳ,</p> <p>24:47 καὶ κηρυχθῆναι</p> <p>ἐπὶ τῷ ὀνόματι αὐτοῦ {μετάνοιαν εἰς} ἄφεσιν ἁμαρτιῶν εἰς πάντα τὰ ἔθνη. ἄρξάμενοι ἀπὸ Ἱερουσαλὴμ</p> <p>24:48 ὁμοῖς {δὲ ἐστε} μάρτυρες τούτων.</p>	<p>16:15 καὶ εἶπεν αὐτοῖς:</p> <p>πορευθέντες εἰς τὸν κόσμον ἅπαντα κηρύξατε τὸ εὐαγγέλιον πάσῃ τῇ κτίσει.</p> <p>^[16:17b] <i>ἐν τῷ ὀνόματι μου</i> δαίμονια ἐκβαλοῦσιν, /</p> <p>16:16 ὁ πιστεύσας καὶ βαπτισθεὶς σωθήσεται, ὁ δὲ ἀπιστήσας κατακριθήσεται.</p>	<p>28:18 καὶ προσελθὼν ὁ Ἰησοῦς ἐλάλησεν αὐτοῖς λέγων:</p> <p>ἐδόθη μοι πᾶσα ἐξουσία ἐν οὐρανῷ καὶ ἐπὶ {τῆς} γῆς.</p> <p>28:19 πορευθέντες {οὖν}</p> <p>μαθητεύσατε πάντα τὰ ἔθνη</p> <p>ἐν τῷ ὀνόματι μου</p> <p>28:20 διδάσκοντες αὐτοὺς τηρεῖν πάντα ὅσα ἐνετείλαμην ὁμοῖν</p>

= Łk 24:46-49 (T.434)

= Mk 16:15-18 (T.440)

Mt 28:18-20

^{16:17} Znaki zaś
[tym,] co uwierzyli
takie będą towarzyszyć:

W imieniu moim
demony wyrzuca,
językami przemówią {nowymi}, ^[1]
^{16:18} {i w ręce} ^[2]
węże wezmą;
choćby trującego coś wypili,
zaiste nie zaszkodzi im;
na słabych ręce położą,
i wybornie [im] będzie".

I oto ja

z wami jestem,
[po] wszystkie dni,

aż do wypełnienia się
[tego] wieku. {Amen.} " ^[5]

^[5] ἀμήν – wariant bizantyński; pomija κ,
A*, B, D, W, 074, f1, 33, pc, it (aur, d, e,
ff^l, g^l, h, n, q), vg, syr^{pal}, cop^{sa}, cop^{mae},
cop^{bo}, Orygenes, Chryzostom, Severian,
Hieronim, Cyryl

^[6] καὶ ἰδοὺ ἐγὼ ("I oto ja...") - wariant
bizantyński; καὶ ἐγὼ ("I ja...") - p⁷⁵, D,
579, 1230, 1253, it, Diatessaron,
Ambroży, Augystyn; κἀγὼ ("I ja...")
- κ, L, 33, 579, pc

^[7] Ἱεροσολῆμ – dodaje: wariant
bizantyński; pomija: p⁷⁵, κ, B, C*, D, L,
it, vg, syr^s, cop^{sa}, cop^{bo}

^[1] pomija C*, L, Δ, Ψ, pc, cop^{sa}, cop^{bo}
^[2] καὶ ἐν ταῖς χερσὶν – dodaje: C, L, X, Δ,
Ψ, 099, 1, 22, 33, 517, 565, 579, 892,
1230, 1243*, 1253, 1424*, 1675, pc,
syr^h*

= Łk 24:46-49 (T.434)

= Mk 16:15-18 (T.440)

Mt 28:18-20

^{16:17} σημεῖα δὲ
τοῖς πιστεύουσιν
ταῦτα παρακολουθήσει·

ἐν τῷ ὀνόματι μου
δαμόνια ἐκβαλοῦσιν,
γλώσσας λαλήσουσιν {καιναῖς},
^{16:18} {καὶ ἐν ταῖς χερσὶν}
ὄφεις ἀροῦσιν
κἀν θανάσιμον τι πίωσιν
οὐ μὴ αὐτοὺς βλάβῃ,
ἐπὶ ἀρρώστους χεῖρας ἐπιθήσουσιν
καὶ καλῶς ἔξουσιν.

^{24:49} καὶ {ἰδοὺ} ἐγὼ

ἀποστέλλω τὴν ἐπαγγελίαν
τοῦ πατρός μου ἐφ' ὑμᾶς·
ὁμεῖς δὲ καθίσατε
ἐν τῇ πόλει {Ἱεροσολῆμ}
ἕως οὗ ἐνδύσησθε
ἐξ ὕψους δύναμιν.

καὶ ἰδοὺ ἐγὼ

μεθ' ὑμῶν εἰμι
πάσας τὰς ἡμέρας

ἕως τῆς συντελείας
τοῦ αἰῶνος. {ἀμήν}